

Aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
Mevrouw J.M. van Bijsterveldt-Vliegenthart
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag

Nassaulaan 6
2514 JS Den Haag

Telefoon: 070 310 00 00
Fax: 070 356 14 74
secretariaat@onderwijsraad.nl
www.onderwijsraad.nl

Ons kenmerk
20120122/1004

Contactpersoon
Drs. A. van der Rest

Plaats/datum
Den Haag, 24 mei 2012

Uw kenmerk

Doorkiesnummer

Onderwerp
Advies Kerndoelen en ontheffing Fries

Mevrouw de Minister,

In uw brief van 26 maart 2012 hebt u de Onderwijsraad gevraagd advies uit te brengen over het voorstel van wet tot wijziging van onder meer de WPO, de WVO en de WEC in verband met het onderwijs in de Friese taal. Met genoegen gaat hij op uw verzoek in.

Met de voorliggende wetswijziging beoogt de regering het gebruik van de Friese taal in de provincie Friesland te bevorderen en bij te dragen aan de kwaliteit van het vak Fries in het onderwijs. Daartoe krijgt de provincie Friesland de bevoegdheid om de kerndoelen voor de Friese taal vast te stellen voor het basisonderwijs, het voortgezet onderwijs en het speciaal onderwijs, na instemming van de minister van OCW. Tevens wordt het ontheffingenbeleid verruimd met de mogelijkheid van gedeeltelijke ontheffing van de kerndoelen Fries. Provinciale criteria voor de ontheffing behoeven eveneens instemming van de minister van OCW. Daarmee wordt de provincie Friesland, met inachtneming van de stelselverantwoordelijkheid van de minister voor de integrale kwaliteit van het onderwijs en de eisen die aan scholen worden gesteld, eerstverantwoordelijke voor het bepalen van de kerndoelen voor het Fries.

De Onderwijsraad beschouwt deze decentralisatie van bevoegdheden als een logisch vervolg op hetgeen omtrent de Friese taal is vastgelegd in het bestuursakkoord tussen Rijk en provincies voor de periode 2008-2011. Daarbij dient wel bedacht te worden dat in het licht van artikel 23 van de Grondwet met de delegatie van regelgevende bevoegdheid naar decentraal niveau zeer terughoudend en zorgvuldig dient te worden omgegaan. Ten aanzien van het vaststellen van regels die aan het onderwijs gesteld worden, zoals kerndoelen, kent het grondwetsartikel een prominente rol, en derhalve verantwoordelijkheid, aan de formele wetgever toe. In geval van kerndoelen door middel van de voorhangprocedure AMvB. Daarmee wordt op centraal niveau de rechtszekerheid en gelijke behandeling van scholen gewaarborgd. Gezien deze verantwoordelijkheid van de formele wetgever moet in de wet het kader worden geschapen waarbinnen de regeling door de decentrale overheid tot stand dient te worden gebracht. In het voorliggende wetsontwerp bestaat dit kader uit procedurele en inhoudelijke voorwaarden. Deze betreffen het draagvlak voor de vast te stellen kerndoelen Fries, de balans in het curriculum en een inhoudelijke duiding van de kerndoelen.

Naar de mening van de Onderwijsraad wordt hiermee een toereikend wettelijk kader geschapen, waarbinnen de provincie Friesland ten aanzien van de kerndoelen Fries en het verlenen van ontheffing kan handelen. Temeer daar eveneens nadere procedurele stappen zijn ingebouwd voor de situatie waarin de minister niet voornemens

is in te stemmen met een voorgenomen besluit van de provincie Friesland. In dat geval zal de Onderwijsraad gevraagd worden advies uit te brengen. Het verzoek daartoe bevat een omschrijving van de onderwerpen waarover advies wordt verwacht. Het advies wordt binnen vier weken uitgebracht aan de minister van OCW en wordt openbaar gemaakt.

De Onderwijsraad merkt hierbij op dat hij zich kan voorstellen dat ook in geval de minister wel wil instemmen, hij vooraf advies wil hebben van de raad. Het verdient aanbeveling deze mogelijkheid eveneens in de wet op te nemen. Alvorens te adviseren zal de raad zich laten informeren door zowel de minister als door de provincie Friesland. In dit licht bezien is de voorziene termijn in het wetsvoorstel van vier weken niet reëel. De raad adviseert dit te wijzigen in zes weken, te rekenen vanaf het moment dat de raad over alle relevante informatie beschikt.

Afrondend geeft de raad u in overweging de indiening van het wetsvoorstel te bevorderen, met inachtneming van zijn opmerkingen in dit advies.

Met beleefde groet,

Prof. dr. G.T.M. ten Dam
Voorzitter

Drs. A. van der Rest
Secretaris